

Kymmenen Vuotta Sitten

MAALISKUUN vallankumous Venäjällä v. 1917, joka pakoitti Nikolai II luopumaan kruunustaan, nostatti Suomen porvareissa suurta riemastusta. Mutta samalla kyllä ilmaantui epäilystä tulevaisuuteen nähden. Epäillen porvarit kiinnittivät päälimäisen vaatteen rintapieleen punasen nauhan. He tekivät sen ehkä vaan venäläisiä sotilaita ja matruuseja peljäten, sillä tuosta nauhasta silloin voi riippua pikakuvirkailijain leipäpaikka ja ehkä henkikin. Sitä kuitenkin oli kannettava asemapäällikön, kirjurin, poliisin ynnä muiden.

Suomen työväestö, joka asuu suurimmalta osalta hajallaan maaseudulla, ei niinkään heti osannut Nikolain kukistumisesta riemastua. Se eleli vaan entiseen tapaan, joskin ahkeraan puhellen siitä mitä tapahtunut oli. Ja vielä se vallankumous, mikä Suomessa oli suoritettavana, kun tapahtu melkein yksinomaan venäläisten sotilaiden ja matruusien toimesta, niin ei kiinteästi jouduttu olemaan aktiivisessa toiminnassa silloisten tapahtumien kanssa. Kaupunkipaikoissa kuitenkin työläiset olivat myös aktiivisessa toiminnassa venäläisten kanssa ja muutenkin seurasivat kiinteämmin asiain kehittymistä. Niinpä kaupungeista käsin sitten myöskin levisi maaseudulle tämä asiain tarkempi seuraaminen ja näin työväestö yli maan alkoi osittain käsitellä, mitä oli tapahtunut, kuin myös sen mitä nyt edessä oli ja mitä tuleman piti. Tulevaisuutta kun porvarit, omia etujaan silmällä pitäen, valaisivat eri osissa maata hyvinkin huomattavasti.

PALKAT olivat pienet ja elintarpeet päivä päivältä kallistuivat ja vieläpä niiden saantikin kävi mahdottomaksi, vaikka olisi rahaakin ollut niiden ostamiseen. Niinpä sitten jo huhtikuussa alkoi yhtämittäinen lakkojen sarja. Nämä lakot levisivät myöskin maaseudulle maanviljelystyöläisten keskuuteen. Päätargetoituus näillä lakoilla oli saada kahdeksantuntinen työpäivä, jonka saaminen erittäinkin maanviljelystyöläisille otti lujille. Paikoin tapahtui näiden lakkojen yhteydessä murhiakin, sillä työnantajat olivat aseilla varustettuja ja näin estivät lakkolaiset lähentymästä rikkureita ja myös pakottivat täten useita rikkuroimaan, vaikkei heillä siihen olisi ollut haluakaan.

Tämä oli Suomen työväestölle nousun aikaa. Ammattijärjestöjen jäsenmäärä nousi jatkuvasti, ollen se v. 1918 tammikuussa suurempi, mitä se on vielä koskaan tähänasti ollut. Myöskin poliittinen toiminta näytti voittavan porvareitten poliitikoimisen eduskunnassa. Tämä oli kuitenkin tulos työläisten taloudellisesta toiminnasta, sillä tällä toiminnallaan työläiset pakoittivat edustajansa eduskunnassa myöskin toimimaan jotakin — tuskin he siellä muuten olisivat mitään toimittaneetkaan. Valtavat olivat ne työläisjoukot, jotka useasti kokoontuivat Senaatintorille, silloin kun

eduskunnassa käsiteltiin heille tärkeitä kysymyksiä ja näin, ainakin näennäisesti, oli hallituksen pakko ottaa huomioon työläisten vaatimukset.

Tämän työväestön nousun nähtyään alkoivat, ei yksin suuromistajat, vaan myöskin pikkutilalliset, opettajat, poliisi, rautatie- ja kuvirkailijat ja työnantajat varustamaan itseään siinä tarkoituksessa, että lopettaisivat tämän työväestön nousun. Lahtarikaarteja — joita he nimittivät vapaapalokuntien nimellä — perusteltiin ympäri maasta. Mutta paloruiskujen ja muiden tulensammutusvälineiden sijasta hankittiin näille "palokunnille" kuularuiskuja ja muita ampuma-aseita. Näitä palokuntia sanoivat he perustavansa siinä tarkoituksessa, että sammuttavat tulipaloja, jos venäläiset niitä alkavat sytyttämään ja muuten estävät venäläisten "ilkkivahtaisuuksia." Tämä kaikki oli kuitenkin vaan hatara verho, jolla koetettiin pimittää työläisten silmät ja siten saada myöskin he yhtymään näihin puuhiin — omaksi surmakseen.

Kuitenkin työläisten taholta yritettiin vointien mukaan pitää näitä porvareiden toimia silmällä ja myös paljastettiin niistä yhtä ja toista päivän valoon. Nämä paljastukset kuitenkin vaan yllyttivät porvareita yhä enemmän toimimaan työväenluokan lannistamiseksi, ei edes enään salattu "palokuntien" todellista tarkoitusta.

Tämä kaikki myöskin pakoitti työläiset toimimaan. Ja vielä, kun kaikki ne lait ja lupaukset, mitkä oli eduskunnan taholta tehty, jäivät pelkiksi tekeleiksi, käytännössä toteuttamatta, täytyi työläisten taas, taloudellista voimaansa käyttämällä, pakoittaa ottamaan nuo säädettyt lait käyttöönsä.

Niinpä 14 p. marrask. v. 1917 sitten olikin yleislakko täydellinen, ei yksin tehtaissa ja rautateilla, vaan myöskin maaseuduilla, kartanoissa ja taloissa. Etelä-Suomessa ei edes mökkiläiset tehneet omia töitään ulkopuolella asunnon.

Lakon loputtua sitte vasta alkoivat työläisetkin varustautumaan siten kun porvarien varusteleminen edellytti. Jo lakon aikana paikoin takavarikoitiin porvareilta ampumatarpeita ja tasku- sekä metsästysaseita; "palkuntain" aseet olivat paremmin piilotettuja ja kuljetettu pohjanmaalle, missä työläisten toiminta oli laimeampaa. Siellä lahjarit niillä harjoittelivat, ollakseen valmiit alkamaan työläisten teurastuksen.

Tammikuun 22 p. 1918 sitte alkoi kansallissota. Siitä ja kaikista sen aikaisista hirmutöistä on jo paljon kirjoitettu tälläkin mantereella suomalaisten keskuudessa. Nyt siitä tulee kuluneeksi 10 vuotta. Kymmenen vuotta siitä, kuin Suomen porvaristo tappoi ja tapatutti kymmeniä tuhansia työläisiä. Unohtuvan toivoisi Suomen porvaristo noiden veritekojen ja tahtoisi, että työläiset heidän kanssaan yhtyisivät riemulauluun vuoden 1918 tapahtumain johdosta. Mitä ei työläiset sovinnolla unohda, se pakotetaan heidät tekemään; ei suvaita pysyviä muistomerkkejä työläissankareiden haudoilla ja kuitenkin ympäri maata pystytetään valkourhojen, saksalaisten ja ruotsalaisten sankaripatsaita, joiden luona sitten juhliivat sarkapukuiset suojeluskuntalaiset naisineen. Tuo sarka heidän päällään on työläisten valmistamaa; työläisten, joiden tovereja he ovat surmanneet — mutta se sarka ei kuitenkaan peitä heidän tekojaan — päinvastoin se osoittaa, mitä he tehneet ovat ja mihin joukkoon kuuluvat; näin tietävät työläiset heitä kavahtaa.

* * *

Jotenkin yhtenäistä oli vielä silloin Suomen työläisten toiminta, kun he olivat pakotetut ryhtymään asekaudessa puolustamaan itseään. Mutta nyt se on hajallaan, politikoitsijain rikki repimänä. Siksi voivatkin sarkapukuiset pussihousuisia kävijät niin suuresti juhkia. Ei ole Suomen työväestö vielä kaikista kokemuksistaan huolimatta

Politikoitsijoita seuraava työläinen käy tunteuttoman tulevaisuuden ja epävarmuuden välisellä polkua

tullut käsittämään sitä, että politikoitsijat ja johtajat eivät ole eduksi työväen asian ajamisessa; itse on työläisten asiansa ajettava — kutkapa muut sen tekisivät.

Kuitenkin tieto siitä, että Suomenkin työläiset alkavat käsittämään itsensä toiminnan ja asioiden käsittelyn välttämättömyyden, ja näinollen kulkemaan omaa vapautustaan kohden, on joskus näkyvissä heidän toiminnassaan ja lausunnoissaan. Uudet käsitteet alkavat syrjäyttämään vanhat; ammattijärjestöjen kykeneväisyyttä turvaamaan työläiset kapitalistiluokan riistoa vastaan, epäillään; politikoitsijoiden touhut ja puheet eivät enään mene täydestä ja työväestö etujensa pakottamana joutuu luomaan maaperää teollisuusjärjestöille. Ja on varma totuus se: Jos Suomen työväestö olisi nyt niin suurilukuisena järjestynyt teollisuksittain, mitä se oli muuten järjestynyt v. 1918 kansallissodan alkaessa, niin varmasti heillä olisi tulevaisuus paljon toivokkaampi, mitä se oli silloin ja he olisivat kykenevät voittamaan itselleen huomattavia parannuksia. Ja tuskinpa porvaristo voisi "pussihousuineen" saada enään aikaan sellaisia hirmutekoja, mitä se teki ja teetti kauhun keväällä 1918.